

Selmeczbányai Hetilap

SELMECZBÁNYA ÉS VIDÉKÉNEK VEGYES TARTALMÚ KÖZLÖNYE.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 61./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is ezimzendő.

Előfizetési ára:

Egy évre 4 frt.

Fél évre 2 „

Negyedévre 1 „

Egyes szám ára 10 kr.

Egyes számok kaphatók a kiadóhivatalban és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számíttatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Megjelen minden vasárnap.

A magyar bányászok nagy gyűlése.

Megirtuk, hogy a Magyar Országos Bányászati és Kohászati Egyesületnek közgyűlése jövő hó 9-én lesz megtartva Pécsen és közöltük úgy a közgyűlés érdemleges munkarendjének sorozatát, mint az ünnepélyek programját is.

A közgyűlés „munkarendjének“ különösen két pontjára kell figyelmünket kiterjeszteni és arra a közfigyelmet is felhívni.

E két pont pedig az, hogy a közgyűlés napirendjére kerül: a bányászati minősítési törvényjavaslat és a selmeczbányai bányászati akadémia újabb szervezésére vonatkozó indítvány tárgyalására kiküldött bizottság jelentése.

Hogy a magyar, selmeczi akadémiaát végzett bányamérnök a legteljesebb joggal megkövetelheti azt, hogy nagy előkészítéssel, tanulmányokkal és fáradozással szerzett kvalifikációja itt ez országban feltétlenül respektáltassék, és hogy akár milyen kisebb kaliberű ember, ki csak gyakorlatilag, vagy könnyebb elméleti előkészítéssel, különösen a honi magánbányászati üzemenél van alkalmazva, vele egyenrangúnak jobban mondva egyenlő minősítvényvel bíró bányamérnöknek ne tekintetessék; ez nagyon természetes. Valamint természetes és teljes mérvben megkövetelhető dolog az is, hogy a bányászati tanulmányait külföldön, (melyhez ez esetben Ausztriát is számítjuk) végzett egyén itt nostrifikáltassa magát, ha mint bányamérnök akár az állami, akár a magánbányabirtokosok szolgálatában akar működni.

Hiszen az idegen származású „Gruben-inzsenörök“ száma, kik soha, vagy alig végeztek

Oroszországon át.

A „Selmeczbányai Hetilap“ számára írta: **Dr. H. V.**
Moszkva, 1898. jul. 8. (Ó-naptár szerint.)
(Folytatás.)

Az időszámítással igen óvatosnak kell lennünk, mert sicuti figura docet, ha kelet felé utazik az ember, hol természetesen előbbre jár az idő, mint a jelen esetben s tegyük fel, hogy az indulási hely órája nem a menetrendben jelzett érkezési hely idejét jelzi, mint ez esetben szerencsére nem úgy volt: föltétlenül lekésik az ember! ettől ez alkalommal szerencse csillagom megóvott! De uraim és hölgyeim, azt a jó tanácsot adhatom önöknek: ha valamikor netalán Oroszországban utaznának, igen kívánatos, hogy legalább egy félórás-kával az indulás ideje előtt az állomáson legyenek jelen!

Tapasztalatokkal gazdagon elhelyezkedünk a fülkében s a vonat kis vártatva indul.

Eleinte lassan, majd egyre gyorsabban szeli át a végtelen rónát, mely alföldünkre emlékeztet. Csak a vegetáció, s az emberek mások. Óriás legelők, kaszálók, hatalmas erdőségek, ritka sűrűségű állabokban s a gyér lakott helyek közelében főként, leginkább rozs és burgonya földek váltakoznak; a lakosság falusi házaiból építvék, alacsonyok, többnyire zsuppal fedvék; mint a sivatagban megannyi parányi oázis, tűnnek fel az utvonalon mentén a rengeteg fenyvesek kebelébe rejtett pályaudvarok; barátságos virágokkal díszített ablakaik mögött képzeletben láthatni az őrt

magasabb bányászati tanintézetet, hazánkban már majdnem annyi, mint az igazán kvalifikált bányamérnököké.

Hogy tehát a bányamérnökök, sőt a bányaaltsztek kvalifikációját megállapító magyar törvényes intézkedésnek már nagyon is megérett az ideje, ez bővebb indokolásra nem szorult.

Ha egy falusi jegyzőnek, adótisztnek, közigazgatási tisztviselőnek, ítélő birónak, gyógyszerésznek, orvosnak, ügyvédnek, erdésznek, technikus mérnöknek, állatorvosnak stb. meg van a maga törvényileg megállapított kvalifikációja: mért ne legyen meg éppen a bányásznak, a bányamérnöknek?!

És mért legyen megengedve az, hogy külföldi, sok esetben nem is kvalifikált bányászok legyenek alkalmazva mint ilyenek magyar bányászataknál: mikor jelesen minősített, akadémiainkból kikerült magyar bányászokkal rendelkezhetünk.

Ez már nem tolerancia, hanem egyszerűen megrövidítése honi, nemzetbeli családtagjainknak, kiknek, úgy mint minden magyarnak, „itt élni és meghalni kell“.

Az ilyen áltoleranciát bezzeg a külföld, különösen Ausztria és Németország velünk szemben nem ismeri; csak mi tartozunk még mindig, pedig már okulhattunk volna, a jó hiszemű „Guter Jancsi“-khoz.

Ezt a minősítési javaslatot feltétlenül törvény erejévé kell emelni és derék, lelkes bányászaink nem is fognak addig nyugodni, a mig ez meg nem történik.

Ez tehát országos érdekű dolog és bizonyára már legközelebb fogja foglalkoztatni, hisszük gyors letárgyalással, törvényhozásunkat.

és családját, a mint télen a füstölő szamovár mellett közvetlen közelben hallhatják a farkasüvöltést!

E csöndes szemlélődés közepette hallgatag szemlélve szivarom füstjét, eszembe jut egy neves német írónak kijelentése, s egy pillanatra, a sebesen tovarobogó vonat belsejében elrejtve, (a mozdonyból kikapattató szikrák tüzijátékánál) — éjjel van — el fog a honvágy, erősen szenvedélyesen! S e perczen alighanem kétségbevonnam igaz-e, hogy: „Wem Gott eine rechte Gunst erweisen will, den schickt er in die weite Welt?“

Moszkva, 1898. július 9. (Ó-naptár.)

Lement a nap. Az expresszvonat kerekének egyhangú dübörgése nem némithatta el teljesen a bennünket környező rengetegen végigszáguldó erőteljes szellő zugását a fák koronáiban.

Este kilencz óra volt. (Északon később nyugszik a nap.) Elértük Minok-ot, vagy 2000 km.-nyi Brest-től, hol az invasiós (?) orosz hadsereg főraktárai terülnek el. Az egész vidék háborús színezetet ölt; mindenütt beláthatlan mennyiségű élelmi cikkek láthatók alacsony, de roppant kiterjedésű magazinokban főlhalmozva; minden ajtó előtt egy-egy orosz őrszem jár egykedvűen, vállravezett szuronyos puskával föl és alá.

Átsétálunk az étkező kocsiba; vacsora után egy csésze igazi orosz tea mellett, kényelmesen hátradőlve székeinken, szemlélhetjük a csillagos égboltot, mely itt még ugyanazt a képet mutatja, melyet derűs időkben hazánk földjén láthatunk.

Beszédbe ereszkedünk utitársainkkal; egy orosz,

Amde a bányászati nagy gyűlés munkarendjének általunk különösen figyelemre méltatott másik pontja, a selmeczi bányász akadémia újja szervezése. Ez a mig egyrészt szintén országos, általános érdekű és szoros kapcsolatban áll a minősítési javaslattal, de addig más részt speczialiter a selmeczieket, ezt a várost igen közelről érinti.

Közöltünk mi is cikkekkel arról, hogy jó volna, ha a selmeczi bányász akadémia műegyetemmé emeltetnék, de természetesen úgy, hogy az főképpen a bányászati tanulmányoknak szentelt műegyetem legyen.

Helyesebben kifejezve, e tárgyban közölt cikkeink azt a célt óhajtották elérni és a mellett kardoskodtak, hogy bányász akadémiaink, eredeti jellegének megtartása mellett, műegyetemi nivóra emeltessek.

Ezen cél elérését mi most üdvösnek, jó-nak találunk, azon hozzáadással, hogy a majdan egyetemi jelleggel bíró eme magasabb tanintézet keretébe az erdészeti fakultás is belevonassék; mert ez az átalakulásnak „conditio sine qua non“-ja.

Vagyis, ha az átalakulás akadémiaink erdészeti fakultásának beleillesztése nélkül történnék, akkor egyenesen kimondjuk, inkább nem kell semmi átalakítás!

Hogy pedig e két szak közötti kombinatio admistratio és rendszeresítés helyesen lépjen életbe: újból csak arra hivatkozunk, mit annyiszor hangoztattunk, hogy az akadémiaink, mint magasabb tanintézetnek, a közoktatási miniszterium alá kell kerülnie, mely miniszterium majd fog gondoskodni arról, hogy a mi a szorosan vett szakszerű ügyeket illeti, ezekre

de német eredetű mérnök és két a német nyelvet szintén bíró kereskedő, mosolyogva csóvalta fejét, értesülvén, hogy keleti oroszországba törekszünk, a nélkül, hogy a nép nyelvét értenők.

Kérdezősködtem a visszautazás módozatai felől „egy jó revolver és gyilokkal fölszerelve“ ugymond az egyik, „és magasabb fokú bátorsággal, határozottan a legszebb ut hazafelé, ha a Volgán naponként közlekedő gőzösre váltva jegyet, leutazik Uraságod Astrahanig, a Kaspri tenger mellé.“

„Innen“ folytatá — másfél nap alatt a tengeren, feltéve, hogy a vihar nem gördit akadályt az utba s az ember a 40-50 C hőséget (de facto ennyi) nap-szurás nélkül kibírja, elérhet az ember a Kaukasz megkerülésével Bakuba, honnan ismét vasuton haladhat tovább Tiflis (Zichy Jenő gróf expedíciójának főhadiszállása) felé.

Itt — t. i. Tiflisben — kitűnően érezheti magát mindenki, ha rendíthetetlenül bizik abban, hogy a Proféta szakállának árnyékában nyugodván, valamely jelentéktelenebb baleset hívó lelkét a jól megérdemelt hetedik paradicsomba nem szállítja!

Összehasonlítva Budapest fővárosunk közbiztonsági állapotait emezekével, jogos büszkeséggel tölthet el a tudat, hogy fölülmuljuk a primitív keletet, hol naponként csak néhány kíváncsi idegent tüntetnek el zaj- és nyomtalanul a benszülött cserkeszek e nyomorult sárteke fölszínéről!

Valamicskével megjavul a helyzet Batumban, a kaukaszusi vonal fekete tengeri végpontján, a bűnügyi statistika már kevesebb számbavehető crimínális esetet tüntet föl; ha pedig egy heti hányattatás után

Az előrehaladott évad miatt, nagy áruházamban,
összes áruimat tetemesen leszállított árakban árusítom.
Kérve a szives pártfogást maradok

kitünő tisztelettel
Weisz Adolf.

még néhány vermet kell ásní, hogy a ezél el legyen érve) —
A nyílt homlok a legnemesebb ezimer — (rókaprémmel
bélve a legezlszerűbb) — A nyilvános élet minden sze-
replőjének első erénye kell legyen, s reméljük, ugy is van
(ekkor érthetetlen hangokat hallunk és a vezérezik bemon-
dóját elnémulásra intettük).

Tárca.

(No kérem, az mégis csak borzasztó; a mit tárczabeszélőnk
bedrótoz, az is keverve van mindenféle, legtöbnyire női hanggal
és diskursussal).

A hűség jutalma. (Jó éjszakát!) — Sokáig szerette Géza a
szép Lilit (Bolondság) De oly szerény volt, hogy még egyet-
len csókot sem kapott tőle. — (50 krajczár a tucatzja) —
A leány azért nagyra is becsülte őt; — (A fajankó!) —
végre mégis boldog lehetett ő is — (— valaki leszede
a tejfölt, mással nem szolgálhatok) — Családi élete —
(Nagyon csattanós értekezés hallatszik; kénytelenek vagyunk
lecsengetni, nehogy intim családi jelenet fültnai legyünk

Külföld.

Nyűjork, augusztus 7-ike. A hajóhad Spanyolországot
— (Uram, egy hölgy kíván önnel beszélni) srrr —

Madrid. A regenskirálynét nagyon bántja azon kellemetlen
helyzet — (ne húzd ugy össze a füzömet, hiszen beletörök
a derekam) — a karlisták mozgalmi mind fenyegetőbbek —
(Haszontalan utca gyerekek, milyen lármát csapnak)
(Nem hallgathatjuk tovább, mert valami bikabömböléstől
semmit sem lehet érteni)

Belföld.

A nemzeti szövetkezet (itt valami gikszert hallunk) műkö-
désének hathatósabbá tételére a vallás- és közoktatás minisz-
terium egy kiváló tagja — (— fürdőzni ment Ostendeba).
A turóez-szentmártoni „Zsivenna“ egylet közgyűlése —
(skandalum mit mivel e népség... szét kell kergetni).

(Már latjuk, itt sem boldogulunk.

Helyi hírek.

Az utczák rendezéséről szóló tanácshatározat — (Hajsi
baba, csiesi, aludjál szépen).
(Kérem, mi kezdünk kétségbe esni.)

Különfélék.

(Egyvelegként jutott fülünkbe)

A Klinger-tároi kerekas mentőcsónaknak — nagyon bizonytalan az
egyensulya; — borvizsgáló bizottsági tagnak — alkalmas
egén kerestetik, ki nem szereti az italt. A nem rég meg-
tartott művészestély jövedelme — a nyaralóépítő részvény-
társaság tartalékalapját képezendő. Halló! — Ki beszél?!
Jó barát, ki meghívja egy-két pohár sörre.

Belátják, hogy a kötelesség az első, ily meghívásnak
szell, hogy engedjen

a selmecezi telefonhíromdó „Ujság“
felelőtlen szerkesztősége.

A bős konkurencia.

A Weiszok és a Fehérek, a Schwartzok és Feketék,
A Zöldek és Verekek, az Erősek és Gyengék
Ott a Deák-utczában bős versenyt fejtenek ki,
Ugy, hogy mulatságos ezt mind végig nézegetni.
A kirakatokban ott, de még a nagy ajtókon,
Falakon, háztetőkön, kisztlíken, ablakokon,
Sőt telefon drótokon oly sokféle holmi lóg,
Hogy ilyet biz' egyhamar az ember látni nem fog.
Van ott minden, a mit csak lángelme elképzelt;
Ily egyvelegnél különbet még művész sem festhet.
Lóg ott téli és nyári kelme, szövet és kendő,
Szönyeg, csipke és selyem, czipő, parfin fecskendő,
Ing, nadrág és kabát, laibli, kefe és gatyá,
Kalap, sapka és edény, porcellán s üveg fajta;
Harisnya, nap, es—ernyő, kosár, tükör, kép és szék,
Paplan, lepedő, vászon s isten tudja, hogy mi még.
Kiállítás az az üzlet talentumának,
A kik ezt így megtevők nagy versenyben valának.
S közöttük, nézd, ime ott Finkli is buzgólkodik,
S ó-szereivel ő is brüszk előhuzakodik.
Egyszerre csak egy asztal, bár aggkorban szenvedő,
Áll az ut szélén és csodálja az arra menő.
Finkli is talentumos és megrakja asztalát
Annyi minden félével, hogy bámulja önmagát.
Csak most kerülnek elő gyönyörű díszes tárgyak.
Mult idők vén tanui, töredék némely már csak;
Lavorok és füles edények színt díszlenek ott,
S a többi, a mi van mind antik, régi és kopott.
Bős versenyzők ezt látva behuzzák árbozukat,
S egymásután bevonogatják a sok árukat.
Lám, hogy mit meg nem teszen a bős konkurencia...
Ilyesmit a régiek nem álmodtak vón bí'a.

Szerkesztői üzenet.

K. F. B. A korrektül megalakult becsületbiróság még azt
is kimondhatja, hogy egyáltalán nincsen helye fegyveres elégtétel
adásnak, ha a casusban sértést nem állapít meg, vagy nem oly
természetűt, mely a fegyveres elégtételt tenné szükségessé. Az ily
becsületbirósági határozatok a felek rendszerint alá is vetik ma-
gukat; habár az is megtörtént, hogy e határozatot nem respektálva,
mégis megverekedtek. — Párbaj Codex, írva ugyan sok van, de
törvényileg, miután a párbaj büntetendő cselekmény, sanctionálva
természetesen nincsen. A segéd főkötelessége a megbízó érdekeit
a lehetőségig — persze a lovagiasság szabta határokon belül, —
védeni és megóvni. — Második kérdésére nézve ajánljuk, hírlapíró
kollegánk, Clair Vilmos, könyvét.

NYILT-TÉR.*

Nyilatkozat.

Tudomásra esett, hogy egy társaságban a selmeceb. polg.
dal- és zenekörre mondott tréfás megjegyzéseimet a nevezett egylet
több tagja komolyknak vette, s az egyletet megsértettnek tekinti.
Evvvel szemben kijelentem, hogy a nevezett, általam becsült
egyletet megsérteni a legkevésbé sem volt szándékom, s a mennyi-
ben tréfás megjegyzésem félreértésekre okot szolgáltatott, azért
sajnálatomnak adok kifejezést s az egylet tagjaitól bocsánatot
kérek.

Selmecebányán 1898. augusztus 3-án

Sand Leó.

* E rovat alatt közlöttekért nem felelős a

Szerk.

Uj üzlet megnyitás!

A midőn van szerencsém a n. é. közönsé-
get értesíteni arról, hogy a Deák Ferencz-utczá-
ban fekvő Tandler-féle házban uj

rőfös-, rövid-, uri- és **XXXX**

XXXX női confectio üzletet

rendeztem be és bevásárlási utamból épen most
tértem vissza: egyben tiszteletteljesen kérem
becses pártfogását, ígérve, hogy szolid üzleti
eljárás, tartós kitünő minőségű árucikkek,

jutányos árak

és pontos kiszolgálás által főtörökvésem leend
teljes megelégedését kiérdemelhetni.

Kitünő tisztelettel

Fehér Lajos,

rőfös, rövid, uri és női confectio-áru
raktára Selmecebányán.

Ezennel tudomására hozom a n. é. közönségnek
hogy ágyi toll tisztítással foglalkozom és uj toll-
tisztító géppel rövid ideig Selmecezen a Deák
Ferencz-utca Zachar-féle házban tartózkodni fogok.
A géppel tisztított mindennemű toll természetes
frissességét visszanyeri.

A tisztítás ára kilogrammonként 20 kr.

Kiváló tisztelettel

Knopp Mária,
Körmöczbányáról.

Kérje
a *The Continental*
Bodega Company.
világhírű spanyol és portugál
borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.
Kaphatók az összes finomabb
fűszer és csemege kereskedé-
sekben, valamint poharanként
az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Saját fiók: Budapest
csakis: IV Kossuth-Lajos és Ujvilág utca
sarkán, a Gentry-Casinnal szemben

„Bodega“-borok főelárusítója Selmecebányán
Ernst Zsigmond,
kinek főtéri üzletében a legjobb minőségű külön-
féle és mindig friss töltésű ásvány-vizek is
palaczkokban kaphatók.

Gyár: **Alsó Hámor, Bars megye.**
Gyári főraktár: **BUDAPEST, Andrassy-ut 29. (I. em.)**
Raktár: **BÉCS, I., Seilergasse 1. szám.**

A „SZANDRIK“ ezüstáru-gyár,
mely az 1752-ben Selmecebányán alapított Geramb J. J. unio tulajdona,
saját vagy adott rajzok szerint előállít:
mindennemű ezüstárút,
mint asztaldíszeket, gyümölcstartókat (jardiniéres-készleteket), zsirandolo-
kat, gyertyatartókat, serlegeket,
dísz-empléktárgyakat és versenydíjakat,
mindennemű evő-készletet gazdag választékban,
pipere-tárgyakat. stb. stb.